

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

Komentarz

Adam Mariański

Aleksandra Krajewska, Aneta Nowak-Piechota

Michał Wilk, Jakub Żurawiński

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

4. WYDANIE

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

Komentarz

Adam Mariański

Aleksandra Krajewska, Aneta Nowak-Piechota

Michał Wilk, Jakub Żurawiński

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

4. WYDANIE

Stan prawny na 1 kwietnia 2016 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne
Anna Łubińska-Bujak

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Krzysztof Drzewiecki

Autorzy poszczególnych części:

Adam Mariański: wprowadzenie, komentarze do art. 1, 1a, 4a, 4c, 5–7, 7a, 9b, 12, 14, 15a, 17, 18, 22c, 27a

Aleksandra Krajewska: komentarze do art. 8, 16 ust. 1 pkt 1–4 i 17–40, art. 18d, 18e, 19

Aneta Nowak-Piechota: komentarze do art. 9a, 11, 15c, 16 ust. 1 pkt 43–69, art. 24a

Michał Wilk: komentarze do art. 2–4, 9, 15, 15b, 16a–16m, 17a–17l, 20–22b, 25–27, 28, 28a

Jakub Żurawiński: komentarze do art. 14a, 16 ust. 1 pkt 5–16

Aneta Nowak-Piechota, Jakub Żurawiński: komentarz do art. 10

Aleksandra Krajewska, Jakub Żurawiński: dodatek

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawoLubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-8092-273-0

4. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	15
Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.)	19
Rozdział 1. Podmiot i przedmiot opodatkowania	21
Art. 1.	21
Art. 1a.	27
Art. 2.	36
Art. 3.	43
Art. 4.	48
Art. 4a.	49
Art. 4b. (uchylony)	66
Art. 4c.	66
Art. 5.	67
Art. 6.	76
Art. 7.	88
Art. 7a.	95
Art. 8.	97
Art. 9.	105
Art. 9a.	113
Art. 9b.	130
Art. 10.	134
Art. 11.	151

Rozdział 2. Przychody	163
Art. 12.	163
Art. 13. (uchylony)	223
Art. 14.	223
Art. 14a.	231
Rozdział 3. Koszty uzyskania przychodów	234
Art. 15.	234
Art. 15a.	273
Art. 15b. (uchylony)	280
Art. 15c.	283
Art. 16.	289
Art. 16a.	431
Art. 16b.	438
Art. 16c.	449
Art. 16d.	451
Art. 16e.	454
Art. 16f.	457
Art. 16g.	458
Art. 16h.	482
Art. 16i.	487
Art. 16j.	492
Art. 16k.	495
Art. 16l.	500
Art. 16ł.	501
Art. 16m.	504
Rozdział 4. Zwolnienia przedmiotowe	507
Art. 17.	507
Rozdział 4a. Opodatkowanie stron umowy leasingu	560
Art. 17a.	560
Art. 17b.	561
Art. 17c.	563
Art. 17d.	563
Art. 17e.	563
Art. 17f.	564
Art. 17g.	565
Art. 17h.	565
Art. 17i.	566

Art. 17j.	566
Art. 17k.	567
Art. 17l.	567
Rozdział 5. Podstawa opodatkowania i wysokość podatku . . .	579
Art. 18.	579
Art. 18a–18b. (uchylone)	592
Art. 18c. (utracił moc)	592
Art. 18d.	592
Art. 18e.	593
Art. 19.	596
Art. 19a. (uchylony)	601
Art. 20.	601
Art. 21.	613
Art. 22.	632
Art. 22a.	640
Art. 22b.	640
Art. 22c.	641
Art. 23–24. (uchylone)	643
Art. 24a.	643
Rozdział 6. Pobór podatku	659
Art. 25.	659
Art. 25a.	677
Art. 26.	678
Art. 26a.	698
Art. 27.	699
Art. 27a.	704
Art. 28.	705
Art. 28a.	706
Rozdział 7. Zmiany w przepisach obowiązujących	710
Art. 29.	710
Art. 30.	710
Art. 31.	710
Art. 32.	710
Art. 33.	711
Art. 34.	711
Art. 35.	711
Art. 36.	711

Rozdział 8. Przepisy przejściowe i końcowe	712
Art. 37.	712
Art. 38. (uchylony)	714
Art. 38a.	714
Art. 38b.	715
Art. 38c.	715
Art. 39.	716
Art. 40.	716
Art. 41.	717
Art. 42.	717
Załączniki	719
Dodatek. Koszty reklamy i reprezentacji – odmienne skutki podatkowe	757
Wykaz literatury	777
Wykaz orzeczeń	781
Autorzy	789

Wykaz skrótów

Akty prawne

- dyrektywa 2003/49/WE – dyrektywa Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych Państw Członkowskich (Dz. Urz. UE L 157 z 26.06.2003, s. 49; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 380, z późn. zm.)
- dyrektywa 2009/133/WE – dyrektywa Rady 2009/133/WE z dnia 19 października 2009 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku łączenia, podziałów, podziałów przez wydzielenie, wnoszenia aktywów i wymiany udziałów dotyczących spółek różnych państw członkowskich oraz przeniesienia statutowej siedziby SE lub SCE z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego (Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2009, s. 34, z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

- Konwencja modelowa OECD – Modelowa konwencja w sprawie podatku od dochodu i majątku OECD z 1963 r. uchwalona przez Komitet Spraw Podatkowych OECD (zmiany: 1992, 1995, 1997, 2000 r.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- o.p. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)
- p.o.ś. – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.)
- pr. bank. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 128 z późn. zm.)
- pr. spół. – ustawa z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 21)
- pr. upadł. – ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 233 z późn. zm.)
- p.w.p. – ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1410 z późn. zm.)
- rozporządzenie z 2002 r. – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.)
- u.b.a. – ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 687 z późn. zm.)

-
- u.d.p.p.w. – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.)
- u.d.u.r. – ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844)
- u.f.i. – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 157 z późn. zm.)
- u.f.p. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)
- u.g.n. – ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.)
- u.g.o. – ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. poz. 888 z późn. zm.)
- u.o.f.f.e. – ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 291)
- u.o.i.f. – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 94 z późn. zm.)
- u.o.p.g.o. – ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1413 z późn. zm.)
- u.p.a. – ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 752 z późn. zm.)
- u.p.a.p.p. – ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)
- u.p.p.p. – ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 696 z późn. zm.)
-

- u.r. – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.)
- u.r.p.w. – ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 140 z późn. zm.)
- u.r.z.s. – ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.)
- u.s.g. – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 446)
- u.s.p. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.)
- u.s.s.e. – ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 282)
- ustawa o CIT – ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.)
- ustawa o PIT – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)
- ustawa o VAT – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)
- u.s.u.s. – ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm.)
- u.ś.o.z. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.)
- u.z.s.e.e. – ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688)

Czasopisma i oficjalne publikatory

Biul. Skarb.	– Biuletyn Skarbowy Ministerstwa Finansów
Dz. Urz. Min. Fin.	– Dziennik Urzędowy Ministra Finansów
Dz. Urz. UE/WE	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej/Wspólnot Europejskich
Jur. Podat.	– Jurysdykcja Podatkowa
M. Pod.	– Monitor Podatkowy
ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSA WSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
POP	– Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
Pr. Gosp.	– Prawo Gospodarcze
Prz. Pod.	– Przegląd Podatkowy
S. Pod.	– Serwis Podatkowy

Inne

CFC rules	– <i>controlled foreign companies rules</i> (przepisy przeciwko unikaniu opodatkowania przez wykorzystanie kontrolowanych spółek zagranicznych)
CIT	– podatek dochodowy od osób prawnych
EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
ETS	– Europejski Trybunał Sprawiedliwości (obecnie: Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej)
IBNR	– nieudokumentowane ryzyko kredytowe (ang. <i>incurred but not reported</i>)
MF	– Ministerstwo Finansów
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
PIT	– podatek dochodowy od osób fizycznych
SKA	– spółka komandytowo-akcyjna
SN	– Sąd Najwyższy

TK	– Trybunał Konstytucyjny
VAT	– podatek od towarów i usług
WNT	– wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

Wprowadzenie

Obowiązująca od 1992 r. ustawa o CIT, mimo kilkunastoletniego okresu jej funkcjonowania, sprawia w dalszym ciągu duże problemy w praktyce. Ich źródło leży nie tylko w nowych i rozwijających się strukturach gospodarczych, lecz także – przede wszystkim – w dokonywanych przez ustawodawcę zmianach ustawy.

Kolejne nowelizacje nie tylko nie doprowadziły do usunięcia wcześniej istniejących wątpliwości interpretacyjnych, lecz także stały się bezpośrednią przyczyną wielu nowych problemów. Najbardziej znaczące przykłady dotyczą kolejnych zmian przepisów regulujących powstanie przychodów oraz rozliczania kosztów uzyskania przychodów. W zakresie pierwszego zagadnienia, ustawodawca zamierzał usunąć wątpliwości dotyczące powstawania przychodów należnych, przez wprowadzenie szczegółowych rozwiązań w zależności od rodzaju przychodów. Były to jednak przepisy na tyle niejasne, że wymagały kolejnych nowelizacji. Mimo to, obowiązujące normy prawne w dalszym ciągu budzą wątpliwości interpretacyjne. Zamierzony cel nie został zatem osiągnięty.

Podobne uwagi dotyczą regulacji rozliczania kosztów bezpośrednio związanych z przychodami oraz kosztów innych niż bezpośrednio związane z przychodami. Wprowadzony przez ustawodawcę podział kosztów nie jest zgodny z klasyfikacją kosztów bilansowych. O rozbieżności pomiędzy intencjami towarzyszącymi wprowadzaniu zmian a osiągniętym rezultatem, świadczy liczba sporów rozstrzyganych

przez sądy administracyjne, jak np. dotyczących zaliczania jednorazowo w koszty opłaty wstępnej z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego. Należy ponadto wskazać na brak istotnej zmiany definicji kosztów uzyskania przychodów. Jest to najistotniejsze źródło sporów między podatnikami a organami podatkowymi, któremu w niniejszym komentarzu poświęcamy dużo miejsca.

Niejasność przepisów komentowanej ustawy znajduje odzwierciedlenie w licznych orzecznictwie sądów administracyjnych. Skomplikowanie materii oraz sposób regulacji skutkują jego niejednorodnością, co również nie ułatwia podatnikom wywiązywania się z nałożonego na nich obowiązku samoobliczenia podatku. Nie rozwiązują tych problemów także nieliczne uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Rok 2016 przyniósł wiele zmian w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, które weszły w życie wskutek uchwalenia ponad dziesięciu regulacji nowelizujących ustawę o CIT. Jedną z najważniejszych zmian jest wprowadzenie ulgi na działalność badawczo-rozwojową, czyli możliwości odliczenia od podstawy opodatkowania tzw. kosztów kwalifikowanych, tj. kosztów uzyskania przychodów poniesionych przez podatnika na tego rodzaju działalność, której definicję dodano do słowniczka ustawowego w art. 4a ustawy o CIT. Ulga ta zastąpiła obowiązującą wcześniej ulgę na nowe technologie, której warunki zastosowania można było uznać za dość rygorystyczne. Dlatego też ulga w nowym kształcie może stanowić większą zachętę dla przedsiębiorców oraz w większym stopniu premiować podejmowanie działalności badawczo-rozwojowej. Do pozostałych istotnych zmian można zaliczyć m.in. nowe rozwiązania dotyczące faktur korygujących, uchylenie obowiązkowej korekty kosztów podatkowych, modyfikacje związane z wprowadzeniem postępowania restrukturyzacyjnego, doprecyzowanie przepisów dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wprowadzenie możliwości indywidualnego ustalania stawek amortyzacyjnych dla odwiertów i platform wiertniczych lub produkcyjnych, czy też modyfikacje katalogu kosztów uzyskania przychodów. Istotną – i wciąż aktualną – kwestią pozostają podatkowe skutki ponoszenia wydatków na reklamę i reprezentację. Zagadnieniu

temu poświęcamy dodatek do komentarza, w którym uwzględnione zostało najnowsze orzecznictwo w tym zakresie.

Niniejszy komentarz ma za zadanie przybliżyć zasady opodatkowania CIT. Został on napisany przez praktyków i dla praktyków, a jego celem jest wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych powstających na gruncie ustawy. W wielu miejscach autorzy przywołali przykłady wskazujące na praktyczne zastosowanie komentowanych zagadnień.

Autorzy
Łódź, kwiecień 2016 r.

USTAWA

z dnia 15 lutego 1992 r.

o podatku dochodowym od osób prawnych¹

(tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 851; zm.: Dz. U. z 2014 r. poz. 915, poz. 1138, poz. 1146, poz. 1215, poz. 1328, poz. 1457, poz. 1563, poz. 1662; z 2015 r. poz. 73, poz. 211, poz. 933, poz. 978, poz. 1166, poz. 1197, poz. 1259, poz. 1296, poz. 1348, poz. 1595, poz. 1688, poz. 1767, poz. 1844, poz. 1932; z 2016 r. poz. 68)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy Rady 90/434/EWG z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku łączenia, podziałów, wnoszenia aktywów i wymiany udziałów, dotyczących spółek różnych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 225 z 20.08.1990, s. 1; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 09, t. 1 s. 142);
- 2) dyrektywy Rady 90/435/EWG z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 225 z 20.08.1990, s. 6; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 09, t. 1 s. 147);
- 3) dyrektywy Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 157 z 26.06.2003, s. 49; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 09, t. 1, s. 380);
- 4) dyrektywy Rady 2003/123/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę 90/435/EWG w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych Państw Członkowskich (Dz. Urz. UE L 7 z 13.01.2004, s. 41; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 09, t. 2, s. 3);

-
- 5) dyrektywy Rady 2004/66/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dostosowującej dyrektywy 1999/45/WE, 2002/83/WE, 2003/37/WE i 2003/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywy 77/388/EWG, 91/414/EWG, 96/26/EWG, 2003/48/WE i 2003/49/WE Rady w zakresie swobodnego przepływu towarów, swobody świadczenia usług, rolnictwa, polityki transportowej, opodatkowania, w następstwie przystąpienia Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji (Dz. Urz. UE L 168 z 01.05.2004, s. 35);
 - 6) dyrektywy Rady 2004/76/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. zmieniającej dyrektywę 2003/49/WE w odniesieniu do możliwości stosowania przez niektóre Państwa Członkowskie okresów przejściowych dla stosowania wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych Państw Członkowskich (Dz. Urz. UE L 195 z 02.06.2004, s. 33; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 09, t. 2, s. 23);
 - 7) dyrektywy Rady 2005/19/WE z dnia 17 lutego 2005 r. zmieniającej dyrektywę Rady 90/434/EWG w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku łączenia, podziałów, wnoszenia aktywów i wymiany udziałów, dotyczących spółek różnych Państw Członkowskich (Dz. Urz. UE L 058 z 04.03.2005, s. 19);
 - 8) dyrektywy Rady 2006/98/WE z dnia 20 listopada 2006 r. dostosowującej niektóre dyrektywy w dziedzinie opodatkowania, w związku z przystąpieniem Bułgarii i Rumunii (Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, s. 129);
 - 8a) dyrektywy Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 345 z 29.12.2011, s. 8, z późn. zm.);
 - 9) dyrektywy Rady 2013/13/UE z dnia 13 maja 2013 r. dostosowującej niektóre dyrektywy w dziedzinie podatków w związku z przystąpieniem Republiki Chorwacji (Dz. Urz. UE L 141 z 28.05.2013, s. 30).

ROZDZIAŁ 1

Podmiot i przedmiot opodatkowania

- Art. 1.** 1. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób prawnych i spółek kapitałowych w organizacji.
2. Przepisy ustawy mają również zastosowanie do jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek niemających osobowości prawnej, z zastrzeżeniem ust. 1 i 3.
3. Przepisy ustawy mają również zastosowanie do:
- 1) spółek komandytowo-akcyjnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) spółek niemających osobowości prawnej mających siedzibę lub zarząd w innym państwie, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego tego innego państwa są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągnięcia.

1. Zakres regulacji ustawy

W komentowanym przepisie ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.) uregulowano zakres podmiotowy CIT, a także określono rodzaj podatku. Jest to podatek dochodowy, w którym podstawą opodatkowania jest dochód. Może on być pomniejszony o wskazane w ustawie odliczenia, np. darowizny (art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT).

W procesie interpretacji poszczególnych regulacji ustawy o CIT należy zatem pamiętać, iż kardynalną cechą podatku typu dochodowego jest pomniejszanie przychodu o wydatki stanowiące koszty uzyskania przychodów (zob. szerzej komentarz do art. 15), a wszelkie wyjątki od tej zasady, zwłaszcza określone w art. 16 ustawy o CIT, należy interpretować w taki sposób, by jak najmniejszy był zakres wyłączeń tychże kosztów. W szczególności należy podkreślić, że – wbrew rozpowszechnionym w orzecznictwie sądów administracyjnych poglądom – podatnik nie uzyskuje jakiegokolwiek korzyści majątkowej przez odliczenie kosztów od przychodów. Wykładnia norm regulujących koszty uzyskania przychodów wymaga od interpretatora bardzo dużej dyscypliny i precyzji. Niedopuszczalna jest bowiem jakakolwiek wykładnia pozajęzykowa, która ogranicza prawa podatników do zaliczenia konkretnego kosztu do kosztów podatkowych lub wręcz pozbawia ich tego prawa. Interpretując zatem poszczególne regulacje ustawy, należy poszukiwać, w ramach granic wykładni językowej, wykładni uprawniającej do jak najszerszego rozliczania kosztów podatkowych.

Dodatkowo należy wskazać, iż żadna z norm prawa materialnego nie uchyla ciążącego na organie podatkowym obowiązku ustalenia prawdy obiektywnej (art. 122 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.). Dlatego też podatnik nie jest zobowiązany udowadniać, że określony wydatek jest kosztem uzyskania przychodów. Obowiązek przeprowadzenia pełnego postępowania dowodowego ciąży na organie podatkowym. W trakcie postępowania podatkowego podatnik jest zobowiązany jedynie prezentować dowody będące w jego posiadaniu oraz składać wyjaśnienia. W ten sposób organ może ustalić poniesienie kosztu oraz jego związek z osiągnięciem przychodów.

2. Podatnicy

Podmiotem CIT są osoby prawne oraz spółki kapitałowe w organizacji. W myśl art. 33 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380), osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przy-

Adam Mariański – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor nadzwyczajny w Katedrze Materialnego Prawa Podatkowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego; doradca podatkowy, adwokat, partner zarządzający w Mariański Group Kancelarii Prawno-Podatkowej; współpracownik Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych; członek zarządu polskiego oddziału Międzynarodowego Stowarzyszenia Podatkowego (International Fiscal Association); członek Europejskiego Stowarzyszenia Profesorów Prawa Podatkowego (European Association of Tax Law Professors) oraz Rady Programowej „Przeglądu Podatkowego”; autor albo współautor ponad dwustu publikacji poświęconych prawu podatkowemu, w tym monografii, artykułów, glos, opinii oraz kilku praktycznych komentarzy; wykładowca na wielu konferencjach, szkoleniach i studiach podyplomowych z zakresu prawa podatkowego.

„Niniejszy komentarz ma za zadanie przybliżyć zasady opodatkowania CIT. Został on napisany przez praktyków i dla praktyków, a jego celem jest wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych powstających na gruncie ustawy. W wielu miejscach autorzy przywołali przykłady wskazujące na praktyczne zastosowanie komentowanych zagadnień”.

z Wprowadzenia

W czwartym wydaniu książki omówiono m.in.:

- nowe rozwiązania dotyczące faktur korygujących,
- uchylene obowiązkowej korekty kosztów podatkowych,
- modyfikacje związane z wprowadzeniem postępowania restrukturyzacyjnego,
- modyfikacje katalogu kosztów uzyskania przychodów,
- ulgę na działalność badawczo-rozwojową, która zastąpiła obowiązującą wcześniej ulgę na nowe technologie.

W dodatku do komentarza dokonano obszernego omówienia zagadnienia kosztów reprezentacji i reklamy.

Publikacja jest przeznaczona dla doradców podatkowych, adwokatów, radców prawnych, księgowych, właścicieli biur rachunkowych, osób zatrudnionych w działach finansowych oraz dla pracowników administracji podatkowej.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8092-273-0

